

ZAMYŠLENÍ NAD KOMUNIKOVÁNÍM STATISTIKY V MÉDIÍCH

„Častá výměna partnerek pomáhá muže chránit před rakovinou prostaty“

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT (PSY117)

Daniela Králová
439663, psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D

Datum odevzdání: 1. 5. 2015

Fakulta sociálních studií MU, 2014/2015

Vybrala jsem si článek ze serveru Novinky.cz. Přináší zprávu o studii vědců z Montrealu, podle které je riziko rakoviny prostaty (PCa) o 28% menší u mužů, kteří měli za život sex s více než 20 ženami. U homosexuálů je to naopak, muži s více než 20 sexuálními partnery jsou 2x ohroženější. Dále se dozvídáme, že muži s pouze 1 sexuální partnerkou mají o 19% větší riziko jakékoli formy agresivní rakoviny než muži s alespoň 20 partnerkami, a že věk prvního sexu a počet sexuálně přenosných chorob (dále STIs) nehrají v riziku PCa roli.

Původní studie zkoumala souvislost mezi počtem a pohlavím sexuálních partnerů, STIs a rizikem PCa. Zahrnovala 3208 mužů (omezeno na mladší 76 let, kanadské občany a obyvatele Montrealu) - 1590 diagnostikovaných případů s PCa a 1618 mužů jako kontrolní skupinu, spárované podle věku, původu, historie PCa v rodině a historii screeningu. Účastníci byli interviewováni ohledně jejich životního stylu (především sexuální aktivita) a zdravotních a sociodemografických faktorů. Pro odhad poměru šancí byla použita nepodmíněná logistická regrese. *„třeba „dotazování““*

Autor uvádí presná procenta, která mu vycházejí jen částečně. Hlavní údaj článku, 28%, je uveden správně. Ovšem tvrzení o 19% vyšším riziku na jakoukoli formu agresivní rakoviny je celé špatně. Tvrzení je to odvážné a trochu mě zmátlo. Dlouho jsem hledala, odkud se vzalo, neboť studie se nezabývá jinými typy rakoviny než PCa. U té méně a více agresivní formu při analýze rozlišovala. Usoudila jsem, že autor článku viděl popisek tabulek statistik „more aggressive cancer“ ve výsledkové části studie a vztáhl ho na všechny typy rakovin. Že by všechny typy agresivních forem rakovin byly ovlivněny (dokonce i přesně o kolik procent) počtem žen? Domnívám se, že kdyby se autor trochu zajímal o to, co píše, mohlo ho napadnout, že na této informaci něco nehraje. Když si ještě přisadím, tak když už chtěl uvést údaj rizika menšího o 19%, tak ten se vztahuje k alespoň 21 ženám, ne 20. Konec článku uzavírá alespoň jednou STIs nakažených 12% dotazovaných. Tento údaj sedí, jen pokud byli myšleni dotazovaní pouze z kontrolní skupiny (12,42%). Navíc mi tato informace přijde pro čtenáře nepodstatná. Působí, jako by autor chtěl mermomocí dodat ještě nějaké číslo, ale jistě mohl vybrat pro čtenáře zajímavější údaj. Celkově mi poslední odstavec přijde pochybný, „věk prvního sexu a počet STIs nehrají v riziku PCa žádnou roli“. To je definitivní tvrzení, které by vyznělo jinak, kdyby bylo dodáno, že to pouze v této studii nebyla zjištěna signifikantní souvislost a studie jinak zmiňuje dřívější metaanalýzy, *„Dobry postřeh“* které naopak pozitivní vztah našly.

Další část článku je soustředěná na statistiky ohledně počtu mužských sexuálních partnerů. U homosexuálů se riziko PCa s více než 20 partnery údajně zdvojnásobuje, u agresivní rakoviny

je vyšší 5x. Není ale popsáno v porovnání k čemu Nejvíce se tomu blíží údaj vzhledem k 0 mužským partnerům (jen ženské partnerky) za život (OR 1,83), tedy to 2x větší riziko je nadsazené. Pětinásobnému riziku je podobný údaj OR 5,49 tentokrát se vztahující k 1 mužskému partnerovi a nikoli u více agresivní formy, ale méně agresivní, tedy všechno je tu špatně a pomotané. Podstatně zkreslující mi přijde, že článek mluví jen o gayích, přitom do těchto statistik jsou zahrnuti i bisexuálové a heterosexuálové, kteří měli někdy sexuální zkušenost s mužem. Označit někoho za gaye na základě této jedné zkušenosti, pokud se tak neoznačí sám (za homosexuály se označilo 2,84%), je nekorektní nálepkování a zprávu o studii zkresluje. Myslím, že tímto si autor článku chtěl ulehčit práci.

Zkus to když se moc nezdolá (
na obrátka
Myslím, že to je případ

Mile mě překvapilo, že nadpis článku zkreslený není, jak to často bývá. Nehlásá křiklavě například „Častá výměna partnerek zabraňuje rakovině prostaty“, tedy nepřisuzuje dvěma jevům jasný kauzální vztah, ale zůstává střízlivě u „pomáhá chránit“. Autor dále dobře zvolil interpretaci statistik v procentech, které běžnému čtenáři řeknou více, než OR 0,72. Celkově na mě ale článek působí tak ledabyly poskládaný, jakoby šlo jen o to, přinést lehce peprnou informaci pro „Casanovy“, že když si za život „užívali“ s ženami více, riziko PCa je pro ně menší. Nálepkování jako spořádaní muži a playboyové tento dojem ještě umocňuje. Autor informuje o možné souvislosti mezi počtem partnerek a častější ejakulací, proč to tak není u homosexuálů, zůstává nevyřešenou spekulací. Ty jsou ve studii ale diskutovány a možné vysvětlení vidí ve fyzickém traumatu prostaty při análním sexu. Napadá mě, jestli tato informace nebyla přeskočena, neboť anální sex mezi muži ještě není úplně běžně akceptovanou praktikou, moc se o ní nemluví a ne každý o ní chce číst... Článek je podle mě primárně adresován heterosexuálním mužům s preferencí pouze žen, jako takové odpočinkové počtení, u kterého si „spořádaný muž“ může povzdechnout, ale nejspíše nezačne panikařit. Oproti tomu pro muže s mužskými sexuálními partnery může být ta část „o nich“ počtení nepříjemné. Například 5x větší riziko PCa zní celkem vážně a je potřeba přečíst celou studii, aby si člověk ujasnil, na čem tedy je, což od autora není zrovna ohleduplné.

*Ohleduplné. Zajímavé, že
ze zdrojové studie bylo s tímhle
opatrnější a OR do abstraktu
nezačleňovali.*

Reference:

Novinky.cz. (2014, October 30). Častá výměna partnerek pomáhá muže chránit před rakovinou prostaty. Retrieved from:

<http://www.novinky.cz/muzi/351909-casta-vymena-partnerek-pomaha-muze-chranit-pred-rakovinou-prostaty.html>

Spence, A., Rousseau, M., & Parent, M. (2014). Sexual partners, sexually transmitted infections, and prostate cancer risk. *Cancer Epidemiology*, vol. 38(issue 6), pp. 700-707.

Dobrih priča, dobrih uvaša. Jen zkuske zapracovat na slovosledu.

Priča prijmám.

8)